

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 12.3.2009
KOM(2009) 111 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**o mobilizaci informačních a komunikačních technologií pro usnadnění přechodu
k energeticky účinnému nízkouhlíkovému hospodářství**

{SEK(2009) 268}

{SEK(2009) 269}

{SEK(2009) 270}

1. Úvod

V prosinci 2008 zopakovala Evropská Unie svůj závazek¹ ke splnění cílů v oblasti úspor energie a snižování emisí uhlíku do roku 2020 a zdůraznila naléhavost zvýšení úsilí ke zlepšení energetické účinnosti². Energetická účinnost je hlavním bodem, na který se zaměřuje úsilí Unie při řešení problémů zabezpečení dodávek energie a změny klimatu³. V souvislosti se současnou finanční krizí a poklesem evropského hospodářství nabývá otázka energetické účinnosti a účinnosti využívání zdrojů ještě více na významu.

Změna zaměření technologických inovací na energeticky účinný růst s nízkými emisemi uhlíku pomůže Evropě vymanit se z hospodářské krize na udržitelnějších základech. Je známo, že informační a komunikační technologie (IKT) mají širší možnosti pro zabezpečení energetických úspor v celém hospodářství a potenciál vyvolat rychlé a hluboké změny ve všech složkách společnosti, státní správy a průmyslu.

Nyní je potřebný politický rámec, který výslovně určí IKT jako součást úsilí v potírání krize, se kterou se dnes potýkáme. Evropa má příležitost zaujmout vedoucí místo při vypracování takového rámce, a měla by ji využít. Řada mezinárodních organizací včetně OECD⁴ rovněž zkoumá možnosti IKT v souvislosti s konferencí Organizace spojených národů o změně klimatu, která rozhodne o dalším vývoji navazujícím na Kjótský protokol.

Toto sdělení předkládá soubor ambiciózních opatření, která se soustředí na to, čeho lze dosáhnout v krátkodobém horizontu **jak pomocí odvětví IKT, tak plným využitím možností IKT** ve všech odvětvích společnosti a hospodářství. Je podkladem pro doporučení, které má Komise přijmout ve druhé polovině roku 2009. Doporučení stanoví úkoly, cíle a termíny, aby zúčastněné strany z odvětví a členské státy mohly urychlit pokrok v tomto směru.

2. JAKOU ÚLOHU MOHOU IKT HRÁT?

Potenciál IKT ke zlepšení energetické účinnosti je všeobecně uznáván^{5,6}. Avšak při absenci konkrétních politických opatření, která by koordinovala roztržitěné akce a byla podnětem k činnosti, se může stát, že se tento potenciál v časovém rámci cílů do roku 2020 nevyužije. IKT lze využít dvěma způsoby:

---

¹ Rada Evropské unie, závěry předsednictví 7224/1/07 ze dne 4. května 2007.

² Rada Evropské unie, závěry předsednictví 17271/08 ze dne 12. prosince 2008.

³ KOM(2006) 545; KOM(2008) 30.

⁴ Konference OECD: IKT, životní prostředí a změna klimatu (*ICTs, the Environment and Climate Change*), Kodaň, květen 2009.

⁵ KOM(2008) 772.

⁶ KOM(2008) 241 – Toto sdělení zohledňuje stanoviska předaná Evropským hospodářským a sociálním výborem, Výborem regionů a usnesením Evropského parlamentu z vlastní iniciativy.

Zprostředkující úloha IKT

IKT mohou **umožnit zlepšení energetické účinnosti** snížením množství energie potřebného pro zajištění určité služby:

- Pomocí sledování a přímého řízení spotřeby energie mohou IKT umožnit zlepšení energetické účinnosti v hlavních odvětvích spotřebovávajících energii. Z nejnovějších studií vyplývá, že tuto kapacitu lze v EU využít ke snížení spotřeby energie v budovách až o 17 % a ke snížení emisí uhlíku v logistice dopravy až o 27 %⁷.
- IKT mohou snížit spotřebu energie a jiných hmotných zdrojů poskytnutím nástrojů pro vytvoření energeticky účinnějších obchodních modelů, pracovních postupů a životních stylů, např. aplikací pro elektronický obchod (*eCommerce*), práci na dálku a elektronickou správu (*eGovernment*) a pokročilých technologií pro spolupráci.
- Poskytnutím nových technologií mohou IKT snížit nadbytečnou spotřebu energie. Názorným příkladem je osvětlení využívající diody LED. Nová řešení ve výpočetní technice, jako jsou terminály („tenký klient“)⁸, sdružování počítačů do sítí (*grid computing*) a virtualizační technologie, slibují snížení nadbytečných kapacit v dnešních systémech.

Kvantitativní úloha IKT

IKT mohou **poskytnout kvantitativní základnu**, na které lze navrhovat, provádět a vyhodnocovat strategie pro dosažení lepší energetické účinnosti.

- Inteligentní měření využívá schopnost IKT vyčíslit spotřebu energie a poskytuje příslušné informace spotřebitelům. Jestliže je spotřebitel schopen zjistit, kde dochází k nevhodné spotřebě, může přijmout opatření k jejímu zmírnění nebo úplnému odstranění. Ze zkoušek s inteligentními měřiči v EU vyplývá, že pokud mají spotřebitelé informace o své aktuální spotřebě energie, může to vést ke snížení spotřeby až o 10 %⁹.
- IKT mohou také pomoci při složitých měřeních energetické účinnosti **na úrovni systému**¹⁰: softwarové nástroje mohou poskytnout informace a data, jak lépe konfigurovat různé prvky systému s cílem optimalizovat jeho celkovou energetickou účinnost nákladově efektivním způsobem. Vzhledem k naléhavé potřebě návrhů a plánování, které jsou orientovány na nízkou spotřebu energie a šetrný vztah k životnímu prostředí, se budou tyto softwarové nástroje šířit z menších systémů na složitější, včetně městských oblastí a měst.

Pouhá existence cílů pro rok 2020 činí z **přesného a ověřitelného vyčíslení** spotřeby energie záležitost rozhodujícího významu. Odvětví IKT je lépe než kterékoli jiné odvětví schopno se s tímto úkolem vyrovnat a navíc poskytnout řešení a nástroje pro podporu ostatních odvětví, která usilují o totéž.

---

⁷ Bio Intelligence: Dopady informačních a komunikačních technologií na energetickou účinnost.

Smart 2020: Umožnění nízkouhlíkového hospodářství v informačním věku.

⁸ Počítače bez pevných disků; zpracování dat probíhá převážně na centrálních serverech.

⁹ Zpráva o metodice pro odhad úspor energie, ESMA, březen 2008.

¹⁰ V této souvislosti se systém skládá z mnoha objektů spotřebovávajících energii, např. datových center, budov, továren a měst.

3. MAXIMÁLNÍ VYUŽITÍ IKT: PROBLÉMY A ROZSAH OPATŘENÍ

Komise provedla rozsáhlý sběr dat a jejich analýzu¹¹ s cílem posoudit možnou úlohu IKT při pomoci členským státům splnit jejich cíle do roku 2020. To umožnilo identifikovat několik problémů a směry činnosti.

Identifikace problémů

Používání zařízení IKT při poskytování služeb představuje přibližně 1,75 % emisí uhlíku v Evropě. Dalších 0,25 % emisí uhlíku pochází z výroby IKT a spotřební elektroniky. Se zvětšujícím se rozsahem a rozšířením IKT roste jejich celková spotřeba energie¹².

Ostatní oblasti hospodářství a společnosti produkují zbývajících 98 % emisí uhlíku. Právě zde se očekává, že zprostředkovací možnosti IKT přispějí ke snížení emisí nejvíce – podle některých zpráv¹³ až o 15 % do roku 2020 – a stejně tak ke snížení nákladů.

Některé společnosti z oblasti IKT se zavázaly k cílům týkajícím se úspory energie a snížení emisí¹⁴. Cíle a termíny, i když jsou často ambiciózní, se značně liší a v odvětví existuje jen malá společná základna pro určení možností zvýšení účinnosti, na které by se následně mělo zaměřit úsilí. Kromě toho si kvantitativní údaje o přínosech dosažených a dosažitelných pomocí IKT často odporují¹⁵. Z toho vyplývající **obtíže při porovnávání řešení úspor energie, zejména na úrovni systému**, mohou působit proti jejich přijetí.

Odstranění těchto rozporů si vyžádá harmonizované metodiky měření a vyčíslování energetické účinnosti. Výsledkem potom budou hodnověrné údaje pro navrhování, provádění a vyhodnocování strategií pro úspory energií.

Potřeba opatření

Pokud nebude v celém odvětví IKT existovat systematictější přístup k měření a kvantifikaci energetické účinnosti jeho vlastních procesů, je velmi pravděpodobné, že přínosy IKT budou přehlíženy nebo špatně chápány.

Vzhledem k tomu, že spotřebitelům, ať jednotlivcům, podnikům nebo veřejným správám, chybí prostředky, jejichž pomocí by si mohli ověřovat a srovnávat potenciální strategie pro úspory energie, které nabízejí IKT, a jejich nákladovou efektivnost, hrozí vážné nebezpečí, že environmentální dezinformace (*greenwashing*)¹⁶ získají podíl na trhu na úkor řešení, která nabízejí skutečné přínosy.

Aby se podpořila oprávněnost, transparentnost a skutečný pokrok ve využívání IKT pro zlepšení energetické účinnosti, je naprosto nezbytné vytvořit rovné podmínky pro všechny

---

¹¹ Výsledky veřejné konzultace o informačních a komunikačních technologiích umožňujících zlepšení energetické účinnosti. Zpráva poradní skupiny *ad hoc* o IKT pro zlepšení energetické účinnosti.

¹² Zpráva *Smart 2020*.

¹³ Studie Bio Intelligence.

¹⁴ Zpráva *Smart 2020*.

¹⁵ Rozdíly v údajích prezentovaných ve studii společnosti Bio Intelligence a zprávě *Smart 2020* to dokládají.

¹⁶ Viz např. Šest hříchů environmentálních dezinformací (*The six sins of greenwashing*): www.terrachoice.com/files/6_sins.pdf.

zúčastněné strany založené na jednotném měření energetické účinnosti – zejména u složitějších systémů – a na společném chápání závazků, cílů a metodiky.

Za tímto účelem připravuje Komise doporučení stanovující opatření, která připraví cestu, aby IKT mohly přispívat ke zlepšování energetické účinnosti a snižování emisí v celém hospodářství a celé společnosti měřitelným a ověřitelným způsobem. Opatření jsou rozdělena do tří skupin:

- **Za prvé** bude odvětví IKT vyzváno, aby si samo stanovilo cíle a dosáhlo společné dohody o metodikách měření, které se soustředí na přesnost, transparentnost a ověřitelnost spotřeby energie u svých procesů a emisí uhlíku z nich, a to na úrovni podniků a na úrovni odvětví.
- **Za druhé** bude podporována spolupráce mezi odvětvím IKT a jinými významnými odvětvími spotřebovávajícími energii s cílem zjistit, kde a jak mohou IKT pomoci při zlepšování účinnosti a snižování emisí v těchto odvětvích, a tak urychlit dodávku nástrojů pro posuzování a optimalizaci energetické účinnosti na porovnatelném základě.
- **Za třetí** by měly být členské státy vyzvány, aby umožnily celoevropské rozšíření nástrojů IKT, které mohou způsobit změnu chování spotřebitelů, podniků a obcí a zároveň vyvolají poptávku po nových řešeních IKT pro optimalizaci energetické účinnosti jejich vlastních činností.

4. OBECNÉ SOUVISLOSTI DOPORUČENÍ

4.1. Omezování energetické a uhlíkové stopy IKT

Celé odvětví IKT zaměstnává ve 27 členských státech EU 6,6 milionu lidí. Posiluje inovační schopnosti všech odvětví a přispívá více než 40 % k celkovému růstu produktivity¹⁷.

IKT jsou nyní pevnou součástí téměř všech odvětví evropského hospodářství. Výsledkem úspěchu IKT je, že používání výrobků a služeb IKT představuje přibližně 7,8 % spotřeby elektrické energie v EU, přičemž do roku 2020 se tento údaj může zvýšit až na 10,5 %¹⁸.

Existuje již několik právních nástrojů, které řeší zvýšenou spotřebu vznikající v důsledku rostoucího využívání výrobků IKT. Podle směrnice o ekodesignu energetických spotřebičů¹⁹ budou stanoveny minimální energetické požadavky na výrobky, jako jsou externí zdroje napájení a počítače. Podle nařízení o programu Energy Star²⁰ se štítek energetické účinnosti Energy Star uděluje nejlepším výrobkům na trhu z hlediska výkonu a členské státy musí uplatňovat náročná kritéria energetické účinnosti při zadávání veřejných zakázek na kancelářské přístroje.

Ostatní opatření, např. nařízení o ekoznačce²¹, tento rámec doplňují a zabezpečují neustálé zlepšování výrobků IKT během celé doby jejich životnosti včetně jejich energetické

---

¹⁷ Van Ark: EU KLEMS: Údaje o růstu a produktivitě, 2007.

¹⁸ Studie Bio Intelligence.

¹⁹ Směrnice 2005/32/ES.

²⁰ Nařízení (ES) č. 106/2008 ze dne 15. ledna 2008.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1980/2000 ze dne 17. července 2000 (Úř. věst. L 237, 20.9.2000, s. 1.)

účinnosti. Akční plán pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku²² poskytuje ucelený a komplexní rámec pro další vývoj a posílení provádění výše uvedených opatření. Kromě toho právní předpisy EU stanoví snížení dopadů zařízení IKT na životní prostředí na konci jeho životnosti²³.

Odvětví IKT má však nevyužitý potenciál, který by mělo zaměřit na **systémové zlepšování a další snižování spotřeby energie svých vlastních procesů** (zahrnujících provoz, výrobu, poskytování služeb a dodavatelský řetězec). Pokud by odvětví přijalo systematictější přístup ke sledování a měření spotřeby energie v každém kroku procesu, mohlo by získávat ověřitelné a porovnatelné údaje, které by umožnily identifikovat možnosti zlepšení a vypracovat a použít řešení.

Odvětví IKT by proto mělo být vyzváno, aby se jako celek zapojilo do procesu svého vlastního zlepšování prostřednictvím dohody o společných metodikách a měřicích nástrojích s cílem získat údaje o své energetické účinnosti, stanovit reálné cíle a sledovat pokrok pomocí referenčních hodnot. V rámci tohoto úsilí by měla být náležitě posouzena celá životnost a související dopad na životní prostředí. Odvětví IKT by mělo jít příkladem a bude vyzváno, aby se zavázalo k náročným cílům v souvislosti s evropskými cíli do roku 2020. Kromě ekologických přínosů a přínosů v oblasti nákladů toto úsilí nepochybně povede k novým postupům, které budou moci využít i jiná odvětví.

Doporučení se zaměří na budovy a stavebnictví a na logistiku dopravy vzhledem k jejich relativně velkému podílu na celkové spotřebě energie a trvalému úsilí Komise a členských států v těchto odvětvích.

4.1.1. Budovy a stavebnictví

V budovách se spotřebovává přibližně 40 % konečné spotřeby energie v EU, z čehož více než 50 % představuje elektrická energie. Toto odvětví má významný nevyužitý potenciál k nákladově efektivním úsporám energie, který by v případě využití znamenal, že v roce 2020 bude EU celkem spotřebovávat o 11 % energie méně²⁴.

Ve směrnici o ekodesignu energetických spotřebičů jsou pro výrobky IKT používané v budovách a ve stavebnictví stanovena prováděcí opatření, která určují požadavky na energetickou účinnost a požadavky týkající se vlivu na životní prostředí. IKT mohou přispět k dalšímu využití tohoto potenciálu používáním systémů řízení budov a energie, inteligentních technologií měření, osvětlení využívajícího diody LED a systémů řízení osvětlení, inteligentních čidel a optimalizačního softwaru. Vzhledem k tomu, že energetickou účinnost ovlivňuje mnoho faktorů včetně materiálů a technologií, a vzhledem k různým možným kompromisům mezi nimi, je velmi žádoucí postupné systémové pochopení energetické účinnosti budov. Jako součást plánu obnovy přijatého v listopadu 2008²⁵ Komise navrhuje zahájit partnerství veřejného a soukromého sektoru pro další rozvoj a předvedení zelených technologií a energeticky účinných systémů a materiálů v budovách s ohledem na radikální snížení jejich spotřeby energie a emisí uhlíku.

---

²² KOM(2008) 397.

²³ Směrnice 2002/95/ES a směrnice 2002/96/ES.

²⁴ KOM(2008) 780.

²⁵ KOM(2008) 800.

Navrhované přepracování směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) zavádí obecný rámec pro metodiku výpočtu energetické účinnosti budov. Provedením směrnice se získá velké množství informací o skladbě budov v celé Evropě²⁶.

Tyto informace jsou užitečnou základnou jak pro stavebnictví, tak pro tvůrce politik. Zároveň otevírají možnosti pro vývoj softwarových aplikací a nástrojů za účelem zajištění **shody se směrnicí o energetické náročnosti budov**.

Odvětví IKT bude vyzváno, aby spolupracovalo s odvětvím stavebnictví s cílem identifikovat oblasti, ve kterých lze maximalizovat dopad a nákladovou efektivnost IKT, a specifikovat požadavky. Rovněž by měla být podporována interoperabilita mezi nástroji pro audit a systémy pro řízení budov a energií s ohledem na postupné systémové pochopení energetické účinnosti budov.

Existuje oblast působnosti, která přesahuje obecný metodický rámec zavedený směrnicí, a je nutno se dohodnout na společných metodikách prezentace údajů. Potom by mohly být IKT použity pro sběr, seskupování a srovnávací analýzy v celé EU na podporu referenčního srovnávání a hodnocení politik.

4.1.2. *Racionalizace spotřeby energie v dopravě prostřednictvím logistiky*

Dopravní systémy představují přibližně 26 % konečné spotřeby energie v EU. Hlavní možnosti zlepšení se týkají energetické účinnosti a racionalizace, zejména prostřednictvím logistiky.

V rámci akčního plánu pro logistiku nákladní dopravy²⁷ se uskutečňuje řada akcí, jejichž cílem je rozšířit úlohu **logistiky při racionalizaci dopravy** a snižování jejích dopadů na životní prostředí. Zvláštní opatření v rámci akčního plánu zavádění inteligentních dopravních systémů (IDS)²⁸ jsou zaměřena na zavádění IDS s cílem podporovat změnu druhu dopravy, zejména u dopravních koridorů pro nákladní dopravu, a pomocí multimodálního plánování cest v osobní dopravě umožnit významné snížení počtu dopravních zácep.

Opatření v oblasti elektronické podpory nákladní dopravy (*e-freight*) a inteligentních dopravních systémů (IDS) zdůrazňují důležitost nástrojů IKT pro dosažení těchto cílů. Plán obnovy z listopadu 2008 předpokládá zahájení partnerství veřejného a soukromého sektoru pro vývoj široké škály technologií a inteligentních energetických infrastruktur v dopravě.

Odvětví IKT by mělo spolupracovat s odvětvím logistiky dopravy, aby byla využita příležitost vyplývající z lepších a rozšířených informací identifikovaných v akčním plánu²⁹. Účelné informace o spotřebě energie a emisích uhlíku z nákladní dopravy by měly být zpřístupněny podnikům, které využívají nákladní dopravu pro svou vlastní činnost.

Protože tyto informace lze získat prostřednictvím širšího využití IDS, je důležité, aby byly shromažďovány, prezentovány a seskupovány standardizovaným způsobem a aby byly přístupné všem potenciálním uživatelům - od fyzických osob a podniků využívajících nákladní dopravu až po veřejné správy a tvůrce politik.

---

²⁶ Směrnice 2002/91/ES; www.buildingsplatform.org.

²⁷ KOM(2007) 607.

²⁸ KOM(2008) 886.

²⁹ KOM(2007) 607.

4.2. Podpora trvalé změny chování spotřebitelů, podniků a obcí

4.2.1. Spotřeba energie u konečného spotřebitele

Inteligentní měření může umožnit oboustranný tok informací v reálném čase mezi provozovateli sítí, dodavateli energie a spotřebiteli, což umožní všem stranám lépe řídit a kontrolovat spotřebu energie a s ní spojené náklady. Rovněž to umožňuje zavedení řídicích smyček, takže přístroje mohou být řízeny dálkově. Pokud by se postupovalo tímto způsobem, těžili by z toho jak provozovatelé sítí, tak i dodavatelé a spotřebitelé.

Inteligentní měřidla poskytují přesnější informace o spotřebitelské poptávce a tyto informace mohou zase využít provozovatelé sítí k lepšímu řízení svých sítí, a tedy i ke snížení ztrát. Mohou také umožnit zavedení mechanismů reakce na poptávku, aby se snížila poptávka ve špičkách a tím se zabránilo zbytečným investicím do dodatečné kapacity. Dodavatelé mohou tyto informace dále využít k vypracování cenových nabídek zohledňujících různé náklady na energii v různých hodinách.

Inteligentní měřiče mohou spotřebitelům poskytnout obsáhlé informace o jejich spotřebě energie a nákladech³⁰, což jim umožní využít skutečných výhod vnitřního trhu s energií. Výsledky zkoušek ve skutečných podmínkách v řadě členských států ukazují, že zavedení inteligentního měření může snížit spotřebu energie až o 10 %³¹, v závislosti na druhu a kvalitě informací předávaných zpět spotřebiteli.

Avšak inteligentní měření se vždy takto neprovádí – zdá se, že běžnou praxí je jednosměrný tok informací směrem k dodavateli nebo provozovateli sítí. Vzhledem k vysokým počátečním investičním nákladům a očekávané životnosti měřicích zařízení 10 až 15 let je nanejvýš důležité, aby se členské státy dohodly na **minimální úrovni funkčnosti** inteligentního měření tak, aby mohly být všem spotřebitelům nabídnuty stejné minimální možnosti bez ohledu na to, kde žijí a kdo službu poskytuje, a aby byla zajištěna interoperabilita.

Členské státy by měly být vyzvány, aby se dohodly na minimálních funkčních specifikacích inteligentního měření v celé EU, které umožní provozovatelům sítí, dodavatelům a zejména také spotřebitelům, aby účinně řídili své potřeby energie a využívali řešení IKT k automatickému řízení energie, jakmile budou k dispozici. Pokud se týká funkčnosti, budou vyžadovány obousměrné informační toky v reálném čase a možnost nových řídicích smyček. Tyto specifikace by byly slučitelné s normalizačním pověřením pro měřidla energií, které Komise nedávno vydala³².

Inteligentní měření je pouze prvním krokem na cestě k inteligentním elektrickým rozvodným sítím. Inteligentní elektrické rozvodné sítě by měly v konečném důsledku umožnit nejen lepší řízení spotřeby energie, ale také integraci alternativních a obnovitelných zdrojů energie v daleko větší míře, než je tomu dnes, s pozitivními dopady na bezpečnost dodávek energie a na životní prostředí.

³⁰ Je to jedna z otázek, které jsou v současné době projednávány v Občanském energetickém fóru.

³¹ Zpráva o metodice pro odhad úspor energie, ESMA, březen 2008.

³² Normalizační pověření udělené CEN, CENELEC a ETSI v oblasti měřicích přístrojů k vývoji otevřené architektury pro měřidla energií zahrnující komunikační protokoly umožňující interoperabilitu.

4.2.2. *Vedoucí úloha členských států*

Orgány veřejné správy mají k dispozici řadu nástrojů k tomu, aby ve svých obcích zajistily chování orientované na nízké emise uhlíku a lepší energetickou účinnost, mezi něž patří: pravomoci vypracovávat a provádět stavební politiku a politiku plánování, **vytvářet poptávku pomocí zadávání zakázek**, zahajovat **inovační programy**, podporovat **pilotní projekty a osvědčené metody**. Mají rovněž prostředky, kterými mohou přímo ovlivnit svou vlastní spotřebu energie.

Členské státy, ústřední, regionální a místní orgány by měly být vyzvány, aby převzaly vedoucí úlohu při vytváření poptávky po nových řešeních založených na IKT, která jim pomohou začlenit energetickou účinnost do všech aspektů poskytování služeb a řízení infrastruktury, plánování rozvoje měst a tvorby politik. Pro efektivní rozhodování bude nezbytné využití pokročilých softwarových optimalizačních nástrojů ve spojení se spolehlivými údaji.

V rámci politiky soudržnosti pro období 2007–2013 se na investice do výzkumu, vývoje a inovací, což zahrnuje využití a technologický vývoj IKT, předpokládá částka 86 miliard EUR. Členské státy se vyzývají, aby tyto fondy použily na podporu vývoje řešení IKT, která zlepšují energetickou účinnost.

4.3 DALŠÍ KROKY

Bude zahájena veřejná konzultace, jejímž cílem bude zajistit, aby Komise a všechny zúčastněné strany chápaly stejně problémy, s kterými je nutno se vypořádat, a navrhovaná řešení. Obzvláště v zájmu transparentnosti a dosažení skutečného a měřitelného pokroku potřebuje mít Komise jistotu, že očekávání, požadavky a závazky vycházejí ze společného chápání věci.

Po veřejné konzultaci je přijetí doporučení plánováno na druhou polovinu roku 2009.

5. ÚLOHA EVROPSKÉ KOMISE

Podpora provádění doporučených opatření

Po zveřejnění tohoto sdělení vyzve Komise zástupce jednotlivých odvětví, v případě potřeby prostřednictvím příslušných odvětvových sdružení, aby připravili pracovní strukturu pro dosažení stanovených cílů.

Komise rovněž prověří možnost zřízení **evropského internetového portálu**, který by sloužil jako otevřená informační a komunikační platforma, na které by si jak veřejné, tak soukromé zúčastněné subjekty vyměňovaly osvědčené postupy, zkušenosti, informace a údaje, které mohou přispět k urychlení pokroku směrem ke stanoveným cílům.

Komise připravuje ve spolupráci s Výborem regionů **praktickou příručku pro regionální a místní orgány** o zlepšování energetické účinnosti prostřednictvím inovativního využívání IKT.

Komise také pracuje na zprostředkování příspěvku iniciativy ICT21EE³³ pro Pakt primátorů s cílem vyzvat a podpořit města a obce, aby využívaly IKT ke snížení emisí.

Podpora výzkumu a vývoje

V roce 2007 bylo jako zvláštní téma v rámci priorit IKT sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (7. RP) zavedeno téma **IKT pro energetickou účinnost**. Zaměřuje se na řešení elektrických rozvodných sítí (inteligentní sítě), budovy a dopravu a výzkum a vývoj osvětlení využívajícího diody LED. Pilotní projekty zaměřené na stejná témata jsou podporovány v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace. Komise rovněž poskytuje finanční prostředky na **energeticky účinné IKT**³⁴.

Investice se musí dále soustředit na oblasti výzkumu, ve kterých lze očekávat maximální přínosy z hlediska energetické účinnosti a snížení emisí uhlíku. Bude stále důležitější rozsáhlé úsilí spojující různá odvětví a obory. Plán obnovy, navržený Komisí v listopadu 2008, zahrnuje toto úsilí ve formě partnerství veřejného a soukromého sektoru pro výzkum a vývoj ve stavebnictví, automobilovém průmyslu a ve výrobě.

Kromě toho jsou četné projekty podporující IKT pro dosažení lepší energetické účinnosti a zlepšení energetické účinnosti výrobků a služeb IKT financovány v rámci politiky soudržnosti. V souvislosti s plánem obnovy podnikla Komise kroky k urychlení provádění programů politiky soudržnosti a dalšímu rozšíření možností financování projektů zaměřených na energetickou účinnost.

Podpora inovací

Mnohé aplikace a řešení IKT, které pomohou Evropě přejít na nízkouhlíkové hospodářství, budou vycházet z inovací softwaru. V EU existuje přibližně půl milionu softwarových firem. Obvykle zaměstnávají tři až sedm osob a dosahují jedné z nejvyšších úrovní produktivity a ziskovosti ze všech odvětví hospodářství³⁵.

Ve výše uvedené **praktické příručce pro regionální a místní orgány** bude stanoveno, jak mohou správní orgány využívat IKT ve svých plánech pro zvládnutí změny klimatu³⁶. Zároveň v ní bude vysvětleno, jak mohou fondy soudružnosti podporovat partnerství podniků, jejichž výsledkem by měly být nové aplikace IKT, a stanoveny praktické kroky na podporu součinnosti mezi výzkumem podporovaným Komisí a financováním inovací.

Další pobídka by měla vycházet z takzvaných znalostních a inovačních společenství, která by měla být podporována Evropským inovačním a technologickým institutem (EIT)³⁷. První výzva pro znalostní a inovační společenství obsahuje tři prvořadá témata: zmírnění změn klimatu a přizpůsobení se těmto změnám, udržitelná energie a budoucí informační a komunikační společnost.

Plán obnovy, navržený Komisí v listopadu 2008, zahrnuje významné rozpočtové prostředky na vybudování vysokorychlostního širokopásmového připojení po celé Evropě. Následné

---

³³ ec.europa.eu/energy/sustainable/covenant_mayors_en.htm; rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) č.: 225024 ICT21EE.

³⁴ Celkové finanční prostředky přidělené na tyto iniciativy dosahují více než 400 milionů EUR.

³⁵ Eurostat, 2007.

³⁶ CdR 254/2008 v konečném znění.

³⁷ <http://ec.europa.eu/eit>.

sdělení jde o krok dále a specifikuje, kam by měly směřovat investice jak v oblasti energetiky, tak širokopásmového připojení³⁸. To by mělo přispět k širšímu využívání IKT v reakci na problémy spojené se změnou klimatu a spotřebou energie a otevřít příležitosti k propojení společností a inovačních podniků v celé Evropě.

Navrhovaná opatření nemají dopad na rozpočet Společenství.

6. HODNOCENÍ A SLEDOVÁNÍ

Opatření, která mají být navržena v doporučení Komise, se týkají příspěvku odvětví IKT ke splnění cílů roku 2020. V roce 2012 bude proveden přezkum, jehož výsledky budou zveřejněny a v případě potřeby budou součástí důkazů na podporu následných opatření.

Seznam plánovaných opatření spolu s milníky, výstupy a termíny je shrnut v následující tabulce.

Provádí/Opatření	Milník/ Podávání zpráv	Lhůta
Odvětví IKT	Prohlášení o záměru ze strany odvětví IKT	Do 6 měsíců od přijetí
	Cíle a plány	Konec roku 2010
	Průběžné zprávy	Ročně
Odvětví IKT se stavebnictvím	Dostupnost požadavků pro řešení IKT Průběžná zpráva	Konec roku 2012
Odvětví IKT s logistikou	Dostupnost údajů o spotřebě energie a emisích uhlíku Průběžná zpráva	Konec roku 2012
Členské státy		
	Společné funkční specifikace pro inteligentní měření	Konec roku 2012
	Strategie plánování rozvoje měst zahrnující energetickou účinnost a emise uhlíku	Konec roku 2010
	Průběžné zprávy	Ročně

³⁸ KOM(2009) 36.

7. ZÁVĚRY

Evropa si do roku 2020 vytyčila náročné cíle: uspořit 20 % spotřeby primární energie³⁹, snížit emise skleníkových plynů o 20 % a zvýšit podíl obnovitelné energie na 20 %. Klíčem k dosažení těchto cílů je zlepšení energetické účinnosti.

Ačkoliv se právní předpisy se přijímají a provádějí, z údajů vyplývá, že k úsporám energie nedochází dostatečně rychle. Z posledních zpráv vyplývá, že v případě úplného provedení současných opatření by se mělo do roku 2020 dosáhnout úspor energie ve výši přibližně 13 %⁴⁰. To sice představuje významný pokrok, ale je to stále ještě hodně vzdáleno tomu, čeho je třeba dosáhnout.

Existuje nevyužitá příležitost **doplnit** stávající opatření souborem specifických opatření k překonání překážek a využití plného potenciálu IKT, aby bylo umožněno účinnější využívání energie. Cílem navrženého politického rámce je přidat pobídku ke stávajícím regulačním a ostatním opatřením v oblasti energetické účinnosti, a tím přispět k dosažení cílů roku 2020 prostřednictvím:

- zlepšení energetické účinnosti IKT,
- využití IKT pro zlepšení energetické účinnosti v jiných systémech a infrastrukturách spotřebovávajících energii, o které se opírá naše hospodářství,
- využití IKT jako kvantitativní základny, na které mohou být navrhovány, prováděny a vyhodnocovány strategie pro dosažení lepší energetické účinnosti,
- výzvy členským státům, aby podporovaly inovace, zaváděly a předváděly IKT, a umožnily tak zlepšování energetické účinnosti,
- posílení spolupráce mezi všemi soukromými a veřejnými zúčastněnými stranami pro získání maximálních přínosů z využívání IKT pro zlepšení energetické účinnosti.

Veřejná konzultace, která bude zahájena, poskytne Komisi a všem zúčastněným stranám příležitost zajistit společné chápání existujících problémů a možností, jak je řešit.

Má-li být dosaženo skutečného pokroku, je nutná angažovanost na státní, regionální i místní úrovni. Je tedy na Radě a Evropském parlamentu a na státních, regionálních a místních tvůrčích politik, aby potvrdili v plném rozsahu své závazky vůči cílům oznámeným v tomto sdělení.

---

³⁹ Rada Evropské unie, závěry předsednictví 7224/1/07 ze dne 8.–9. března 2007.

⁴⁰ KOM(2008) 772.